

17. 4. 2023

Veźměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Společné jmění manželů z hlediska znalecké praxe

Při zániku společného jmění manželů (dále také „SJM“) rozvodem dochází zpravidla k vypořádání SJM. Dle § 736 a násl. zákona č. [89/2012](#) Sb., občanský zákoník v platném znění (dále také „OZ“) jsou legislativně upraveny tři možnosti vypořádání společného jmění manželů. Nejschůdnější variantou pro všechny strany je vypořádání SJM písemnou dohodou manželů s úředně ověřenými podpisy. Pokud manželé nedosáhnou shody, může kterýkoliv z nich podat návrh soudu na vypořádání SJM. K tomu musí dojít do tří let po zániku SJM. V případě, že by k uvedenému nedošlo ve stanovené lhůtě, bude využit třetí způsob vypořádání dle § 741 Občanského zákoníku.

Dle § 740 OZ může každý z manželů navrhnout, aby o vypořádání rozhodl soud, pokud se manželé neshodnou. Při soudním řízení soud zpravidla vychází ze shodných tvrzení manželů. Pokud výpovědi nejsou totožné, jmenuje soud znalce a hodnota SJM se stanovuje na základě znaleckého posudku.

Zajímavým elementem z hlediska znalecké praxe je otázka, k jakému okamžiku se oceňuje majetek společného jmění manželů při jeho vypořádání. V minulosti soud vycházel z ceny věci v době vypořádání, ale zároveň ze stavu v době zániku SJM. Nejvyšší soud dospěl v roce 2020 k rozhodnutí (sp. zn. 22 Cdo 1205/2019), že je potřeba stanovit výši vypořádání SJM dle obvyklé ceny věci v době rozhodování soudu o vypořádání SJM, a to s ohledem na skutečný stav věci k okamžiku vypořádání SJM. Z hlediska oceňovací teorie můžeme považovat toto rozhodnutí soudu za opodstatněné. Ve znalecké praxi se standardně stanovuje hodnota předmětných věcí k datu ocenění v souladu se stavem těchto věcí právě k tomuto datu.

Znalecká kancelář EqSA zpracovala v posledních letech přibližně 50 posudků ve věci vypořádání společného jmění manželů, kdy mělo být vypořádání SJM stanoveno především na základě stavu v době zániku SJM. Nejčastěji docházelo ke stanovení hodnoty vypořádání v podobě nemovitých věcí, dále pak ve formě celých podniků.

V případě zpracování stanovení hodnoty vypořádání SJM v podobě celých podniků je dobré upozornit na drobnou terminologickou nesrovnalost mezi právní úpravou a názvoslovím účetní praxe. Zadání soudů ve věci vypracování posudku téměř bez výjimky znělo: Stanovení kladného rozdílu mezi hodnotou aktiv a pasiv předmětného podniku. V podvojném účetnictví platí zásada (při korektním účtování), že aktiva podniku se rovnají pasivům. Pokud by znalci dodržovali doslovně zadání soudu, hodnota předmětných podniků by byla k datu ocenění stanovena v nulové hodnotě. Pasivy se však v tomto případě myslí výše závazků, tedy struktura cizích zdrojů, z kterých jsou aktiva podniku financována.

Ze zadání soudu vyplývá i další potíž, kdy rozdíl mezi aktivy a pasivy (resp. závazky) je zpravidla stanovován u majetkových metod. U podniků s výnosovým potenciálem by bylo však často vhodnější k výpočtu využít metodu výnosovou, kdy je hodnota stanovena diskontováním peněžního příjmu, resp. zisku k datu ocenění. Při doslovném dodržování soudního zadání tak může dojít k situaci, kdy ocenění podniku ve věci vypořádání SJM může být podhodnoceno z důvodů ocenění na základě jedné z majetkových metod.

S ohledem na právě zmíněné terminologické a metodické nesrovnalosti je vždy důležitá transparentní komunikace mezi soudem a znaleckou obcí. Znalci jsou považováni za prodlouženou ruku soudu a je tedy nezbytné, aby znalci své postupy a závěry srozumitelně komunikovali vůči všem zúčastněným stranám.

Ing. Miloš Kačírek

Business Valuation Consultant

Equity Solutions Appraisals s.r.o. - znalecká kancelář

Ovocný trh 573/12
110 00 Praha 1

tel: +420 222 314 447

e-mail: info@equitysolutions.cz

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Jak fungují plánovací smlouvy v reálných situacích \(2. díl\)](#)
- [Nejvyšší soud a forma smlouvy o smlouvě budoucí: krok zpět v ochraně právní jistoty?](#)
- [„Za každou kauzou je živý příběh“](#)
- [Přehnaná, nebo důvodná prevence? Zajištění a utvrzení závazků v praxi](#)
- [Spoluvlastnictví a správa společné věci](#)
- [Doručování soudních písemností ze zahraničí do ČR](#)
- [Návrh nového zákona o digitální ekonomice](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 30.: Jednání za s.r.o. – zápis jednatelského oprávnění do obchodního rejstříku](#)
- [Předběžné opatření a další instituty k ochraně věřitelů při přeměnách](#)
- [Promlčení zápůjčky bez určení splatnosti v judikatuře Nejvyššího soudu](#)
- [Rozvod s mezinárodním prvkem a související otázky péče o děti a výživného](#)